

М.М. ГАНЧЕВ, М.Ф. БОЙКО, Г.П. БОНДАРЕНКО

РАННЕ ПРОГНОЗУВАННЯ ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ ПЕРВІСТОК ЯК МЕТОД РАЦІОНАЛЬНОГО ВИКОРИСТАННЯ ГЕНОФОНДУ ТВАРИН

Важливим інструментом раціонального використання генофонду молочної худоби є рання оцінка продуктивних якостей. Це дає змогу швидше зробити висновок стосовно доцільності подальшого використання корови і отримувати від неї нащадків для відповідного вирощування за племінним призначенням, а також стосовно доцільності використання бугаїв-плідників, не дочікуючись закінчення лактації їхніх дочок. За даними багатьох дослідників, серед різних генетико-статистичних методів прогнозування найефективнішим підходом є використання даних за початкові проміжки лактації.

Дослідження проводили на матеріалах гурту великої рогатої худоби ВАР ПЗ "Більшовик" Ясинуватського району Донецької області з використанням даних племінного обліку молочної продуктивності по усіх коровах чорно-рябої породи (90 голів), яких було згруповано за сезонами першого отелення. Вивчали показники місячних і середньодобових надоїв по місяцях першої лактації, а також віковій динаміці молочної продуктивності. Цифровий матеріал обробляли на IBM PC за програмами GESTA і SIGMA.

Для вивчення особливостей лактаційної діяльності обчислювали основні параметри лактаційних кривих: показник повноцінності лактації, коефіцієнти Вільсона і Калантара.

Узагальнюючи отримані результати, слід зауважити, що хід лактаційної діяльності первісток різних сезонів отелень має свої особливості. Це виявилось, перш за все, у різній швидкості нарощування лактації, тобто у різному терміні досягнен-

© М.М. Ганчев, М.Ф. Бойко, Г.П. Бондаренко, 2001

ня максимальних середньодобових надоїв, а також у неоднаковій рівномірності її протікання.

Порівняльний аналіз ефективності різних методів лінійної та нелінійної регресії при розробці методу прогнозування молочної продуктивності за лактацію з використанням даних надоїв за перші її проміжки (перші 90 днів, другий і третій місяці) встановив, що усі регресійні моделі характеризуються досить високою ймовірністю, однак найпростішою і тому найпридатнішою для практичного застосування є лінійна регресія. Для кожної з груп первісток обране таке рівняння, яке дає найменшу величину середньозваженої помилковості результатів прогнозування. Вивчення вікової динаміки молочної продуктивності з використанням коефіцієнтів змінення надоїв за віком дало змогу встановити математичну залежність у вигляді рівняння параболі другого порядку, що прогнозує молочну продуктивність корів по лактаціях, ґрунтуючись на даних за перші проміжки першої лактації.

Таким чином, встановлені закономірності відкривають шлях для побудови графічних номограм прогнозування молочної продуктивності та їх комп'ютерних аналогів.

Луганський державний аграрний університет

УДК 636.012.12

Н.Ю. СТЕПАНОВА, В.М. БАЛАЦЬКИЙ, О.І. МЕТЛИЦЬКА

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ АЛЕЛІВ RYR1- ТА GH-ГЕНІВ У ПОПУЛЯЦІЯХ СВИНЕЙ РІЗНИХ ПОРІД

Актуальним завданням біологічних досліджень є пошук генів та їх варіантів, які б забезпечували прояв бажаних ознак. Вона вирішується шляхом маркірування локусів кількісних ознак (QTL). До генів, що є кандидатами у QTL поряд з іншими, відносяться ріанодинрецепторний ген (RYR1) і ген гормону росту (gGH).

© Н.Ю. Степанова, В.М. Балацький, О.І. Метлицька, 2001

Розведення і генетика тварин. 2001. Вип. 34